Referat fra 9. utvalgsmøte

Dato: 24. juni 2026

Sted: Kunnskapsdepartementet, Oslo

Referent: Andreas Kjeldsberg Pihl

Til stede fra utvalget: Anders Malthe-Sørenssen, Anne Cathrin Østebø, Barbara Wasson, Erik Johansen, Gunnar C. Aakvaag, Hilde Inntjore, Inga Strümke, Malcolm Langford, Monika Nerland

Til stede fra sekretariatet: Gertie De Fraeye, Andreas Kjeldsberg Pihl, Anett Holmen, Geir Ottestad, Jan Fredrik Schøyen, Ola Berge

Dagsorden

1. Godkjenning av referat og dagsorden
2. Orienteringer fra utvalgsleder og sekretariat
3. KI-infrastruktur etter USAs innføring av eksportkontroll
4. Utkast til kapittel 9 om tverrgående problemstillinger: kvalitetsarbeid, ansattes KI-kompetanse og fremtidsbilder
5. Innledning og diskusjon om opphavsrett
   v/Steinar Sæther og Åshild Olaussen, Forskerforbundet
6. Pilotprosjekt om studenters KI-bruk
   v/Vegard Johansen og Astrid Hoås Morin, NTNU
7. Strukturendringer i kapittel 6 om læring
8. Langsvarsoppgaver
9. Arbeidet fremover
10. Eventuelt

Sak 1: Godkjenning av referat og dagsorden

Referat fra åttende utvalgsmøte og dagsorden til niende utvalgsmøte ble godkjent uten merknader.

Sak 2: Orienteringer fra utvalgsleder og sekretariat

Utvalgets innspill til arbeidet med ny felles rammeplan for lærerutdanningene, diskutert på forrige utvalgsmøte, er ferdigstilt og oversendt Kunnskapsdepartementet.

Utvalgsmedlem Malcolm Langford, utvalgsleder Anders Malthe-Sørenssen og sekretariatet har organisert fem møter med juridisk fagekspertise om utvalgte tema: opphavsrett, forvaltningsrett, personvern, KI-forordningen og erstatningsrett. Momenter fra disse møtene vil bli innarbeidet i utredningen der det er relevant.

Det planlegges et møte med Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør i forbindelse med deres pågående testing av KI-deteksjonsmodellen Pangram.

Gjeldende disposisjon for utredningen ble gjennomgått.

Sak 3: KI-infrastruktur etter USAs innføring av eksportkontroll

Amerikanske myndigheters beslutning 12. juni 2026 om å begrense tilgangen til Anthropics siste språkmodell (Claude Fable 5) ved bruk av eksportkontroll-regler kan anses å ha løftet problemstillinger knyttet til digital suverenitet og kontroll over infrastruktur til et nytt nivå, både i Norge og Europa. Det berører blant annet kompetansebehov, investeringskostnader, føringer på anskaffelser og leverandørvalg, samarbeid på europeisk nivå og samarbeid mellom UH og næringsliv. I lys av utviklingen diskuterte utvalget behovet for å justere anbefalingene på dette området.

Sak 4: Utkast til kapittel 9: Tverrgående problemstillinger

Sekretariatet presenterte kapittelutkastet som dekker tre temaområder: kvalitetsarbeid, ansattes KI-kompetanse og fremtidsbilder. Hver del ble diskutert bredt, med hensyn til både struktur og innhold. Utvalget diskuterte blant annet flere perspektiver på kvalitetsarbeid og tydelige anbefalinger knyttet til kompetanseutvikling. I forbindelse med fremtidsbildene ønsket utvalget å fremheve koblingen mellom forskning og utdanning, samt betydningen av valg som gjøres av sektoren selv.

Sak 5: Innledning og diskusjon om opphavsrett

Steinar Sæther, leder i Forskerforbundet, redegjorde for forbundets perspektiv på spørsmål knyttet til opphavsrett og bruksrett for digitale læremidler i lys av KI-utviklingen. Innlegget berørte også spørsmål om ansattes medvirkning og medbestemmelse i forbindelse med innføring av KI-teknologi. Diskusjonen kom videre inn på mulige mekanismer for kompetanseutvikling.

Sak 6: Pilotprosjekt om studenters KI-bruk

Professor Vegard Johansen og førsteamanuensis Astrid Hoås Morin orienterte om NTNU-prosjektet HELAI – Higher Education Learning with AI, som undersøker studenters bruk av KI-assistenter i programmeringsfag. Prosjektet har nettopp publisert en rapport om validering av spørreskjemaet som benyttes, og presenterte resultater fra undersøkelsen for utvalget.

Sak 7: Strukturendringer i kapittel 6 om læring

Sekretariatet presenterte et oppdatert kapittelutkast, og utvalget kommenterte struktur og innhold.

Sak 8: Langsvarsoppgaver

Saken ble behandlet kort og utvalgsleder vil sende inn skriftlige innspill.

Sak 9: Arbeidet fremover

Fungerende sekretariatsleder gikk gjennom tidsplan og arbeidsfordeling for utvalgets kommentarlesing av alle kapittelutkast og ferdigstilling av utredningen frem mot siste utvalgsmøte 1.–2. oktober. Det ble i tillegg avtalt å holde av en halv dag 9. oktober til et digitalt utvalgsmøte ved behov.

Sak 10: Eventuelt

Ingen saker.